

IASB blaast Nederlands pensioenstelsel op

Eind mei lazen we in de Telegraaf over een gelekte weergave van een voorlopig akkoord tussen VNO-NCW en FNV, over hervorming van het Nederlandse pensioenstelsel.

Nog niet definitief en ook nog geen realiteit, want SER en regering moeten zich er nog over buigen: lang geen gelopen race gegeven de ongelijke consequenties voor de verschillende generaties. Maar één aspect lijkt minder controversieel, namelijk de omzetting van verzekering voor pensioenrechten (veelal aangeduid met DB: *defined benefits*) naar storting van louter premie (veelal aangeduid met DC: *defined contribution*). Bij DC worden rechten na de stortingen louter bepaald door de resultaten van de beleggingen.

De FNV is akkoord gegaan van afwenteling van het beleggingsrisico naar de werknemers. Hoe heeft de FNV met die afwenteling kunnen instemmen? Het is een kwestie van geven en nemen en daarbij speelt het belang van de werkgevers een grote rol. Wat is dat belang?

De IASB, die de grondslagen voor verslaggeving (IFRS) van beursgenoteerde ondernemingen opstelt, is van oordeel dat toekomstige verplichtingen als schuld in de balans moeten worden opgenomen. Dat klinkt logisch, maar minder logisch als die verplichting louter gedekt wordt door toekomstige inkomsten, dus in het geheel niet ten koste van huidige middelen komt.

Die toekomstige inkomsten mogen van de IASB niet in samenhang met de verplichting tot uitkering worden beoordeeld, maar afzonderlijk en komen dan niet in aanmerking voor waardering, want toekomstige inkomsten mag je niet activeren. En dus moeten bedrijven die dergelijke verplichtingen hebben deze bruto opnemen. Zo krijg je een verplichting van gebakken lucht, met alle gevolgen van dien voor de solvabiliteit en convenanten met de bank.

De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) wilde deze kronkels ook in de Nederlandse richtlijnen opnemen, maar toen VNO-NCW dreigde uit de RJ te stappen, haalde de RJ bakzeil. Helaas tijdelijk, gelet op het akkoord met de FNV. Niet eens verwonderlijk, want beursgenoteerde ondernemingen (ongetwijfeld een machtige stem binnen VNO-NCW) bleven last hebben van de IASB. Kennelijk met voldoende invloed om het van de FNV te winnen. En dus maken we mee dat de IASB, in plaats van de werkelijkheid te waarderen, zijn eigen werkelijkheid schept: voor ondernemingen wordt DB kunstmatig duur voorgesteld.

Volledigheidshalve: niet alleen pensioen is slachtoffer. Preferente aandelen moeten van de IASB als schuld worden gepresenteerd, ook al wordt dividend louter betaald als er voldoende toekomstige winst is; maar die mag je niet in aanmerking nemen.

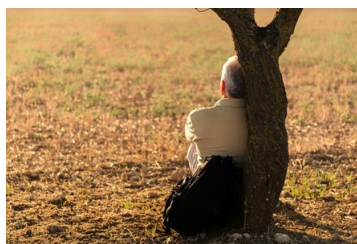
Er is nog hoop. Momenteel loopt een [consultatie](#) voor heroverweging van standaarden voor verslaggeving in de EU. Hopelijk komt hieruit argumentatie om dit te corrigeren. Want het is meer dan onzin, het is het opblazen van een van de beste pensioenstelsels in de wereld.

Deel dit artikel

[Jan Achten is BDO- en NBA-pensionaris.](#)

GERELATEERD

NIEUWS | 28 december 2021

[Kifid eist goede uitleg bij wijziging pensioenregeling](#)

[Bij aanpassingen aan collectieve pensioenregelingen moet goed uitgelegd worden wat dit betekent voor de individuele deelnemer. Daarbij ligt de verantwoordelijkheid... →](#)

NIEUWS | 15 december 2021

Grote fondsen nog niet aan verhoging pensioenen toe

Grote pensioenfondsen kunnen de pensioenen ook met versoepelde regels niet verhogen. →

PENSIOEN | 26 november 2021

Pensioen, de prins, de heks en de koolmees

Het financiële sprookje begon al toen u 25 was. U ging deelnemen aan het sprookje van de eeuwigdurende vooruitgang, de pensioenregeling. Dat werd u verteld door... →

NIEUWS | 12 november 2021

Regels voor verhoging pensioenen toch volgend jaar al versoepeld

De pensioenen van deelnemers van een aantal fondsen kunnen volgend jaar toch meegroeien met de prijsstijging. Een voorstel van de PvdA hiertoe kan op steun van genoeg... →

NIEUWS | 01 november 2021

Gepensioneerden eisen jarenlang gemiste pensioenverhogingen op

Van miljoenen Nederlanders zijn al jarenlang de pensioenen niet meer verhoogd, maar volgens Europees recht zou dat niet deugen. Vijf gepensioneerde deelnemers van... →
